

فیزیک

۱- گزینه «۱» - کمترین مقدار قابل اندازه‌گیری با خط‌کش ۲ mm است که برابر ۰/۲ cm می‌باشد و کمینه اندازه‌گیری زمان سنج ۰/۰۱ ثانیه است.

(افاضل) (پایه دهم - فصل اول - اندازه‌گیری) (آسان)

۲- گزینه «۲» - از رابطه چگالی استفاده می‌کنیم:

$$\rho = \frac{m}{v} \Rightarrow v = \frac{m}{\rho}$$

جرم مایع دوم برابر است با:

$$v_{\text{ظرف}} = v_1 = v_2 \Rightarrow 200 = \frac{m_2}{0.18} \Rightarrow m_2 = 160 \text{ g}$$

جرم ظرف برابر است با:

$$240 = m_{\text{ظرف}} + 160 \Rightarrow m_{\text{ظرف}} = 80 \text{ g}$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل اول - اندازه‌گیری) (متوسط)

۳- گزینه «۳» -

$$P = \rho gh + P_0 = 1000 \times 10 \times 40 + 10^5 \Rightarrow P = 5 \times 10^5 \text{ Pa}$$

$$F = PA = 5 \times 10^5 \times 0.1 \times 0.1 / 2 = 10^4 \text{ N}$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل دوم - فشار شاره) (متوسط)

۴- گزینه «۳» - اگر از نقاط هم‌تراز در مایع ρ_1 استفاده کنیم داریم:

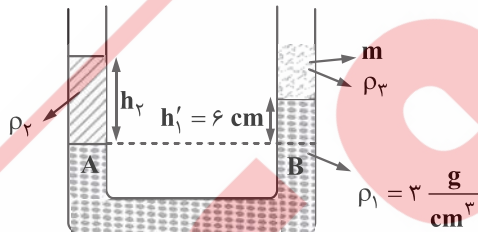
$$P_A = P_B \Rightarrow \rho_2 gh_2 = \rho_1 gh_1 \Rightarrow \rho_2 \times 15 = 2 \times 10 \Rightarrow \rho_2 = \frac{4}{3} \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

$$\rho_2 = \frac{4000 \text{ kg}}{3 \text{ m}^3}$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل دوم - فشار شاره) (آسان)

۵- گزینه «۴» - اگر مایع ρ_1 در شاخه B، ۲ cm پایین رود در شاخه A هم ۲ cm بالا می‌رود و اختلاف سطح مایع در دو شاخه برابر

$h_1 = 10 - 2 \times 2 = 6 \text{ cm}$ می‌شود.

در حالت اول داریم: (۱) $\rho_2 gh_2 = \rho_1 gh_1$

در حالت دوم داریم: $\rho_2 gh_2 = \rho_1 gh_1' + \frac{mg}{A}$

$$\xrightarrow{(1)} \rho_1 gh_1 = \rho_1 gh_1' + \frac{mg}{A} \Rightarrow 3000 \times (10 - 6) \times 10^{-2} = \frac{m}{5 \times 10^{-4}}$$

$$\Rightarrow m = 6 \times 10^{-2} \text{ kg} \Rightarrow m = 6 \times 10^{-2} \times 10^3 = 60 \text{ g}$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل دوم - فشار شاره) (دشوار)

۶- گزینه «۱» - با کم شدن سطح مقطع لوله تندی شاره زیاد و فشار آن کم می‌شود. (افاضل) (پایه دهم - فصل دوم - شاره در حرکت) (آسان)

۷- گزینه «۲» - سرعت اولیه جسم $10 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ و سرعت نهایی آن صفر است و نیروی وزن و نیروی مقاوم بر جسم کار انجام می‌دهند.

$$W_{mg} + W_f = 0 - \frac{1}{2} m V_1^2$$

$$-mgh + W_f = \frac{-1}{2} m V_1^2 \Rightarrow W_f = \frac{-1}{2} \times 5 \times 100 + 50 \times 4 \Rightarrow W_f = -50 \text{ J}$$

$$W_f = -fh \Rightarrow -50 = -f \times 4 \Rightarrow f = 12.5 \text{ N}$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل سوم - کار و انرژی) (متوسط)

۸- گزینه «۴» - در بیشترین ارتفاع، جسم کمترین تندی را دارد.

$$E_p = E_1 \Rightarrow mgh_p + \frac{1}{2} m V_p^2 = \frac{1}{2} m V_1^2 + mgh_1 \Rightarrow 10 \cdot h_p + \frac{1}{2} \times (10\sqrt{2})^2 = \frac{1}{2} \times 20^2 + 10 \times 10 \Rightarrow h_p = 20 \text{ m}$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل سوم - کار و انرژی) (متوسط)

۹- گزینه «۴» - توان مصرفی پمپ از رابطه $Ra = \frac{P_{\text{مفید}}}{P_{\text{مصرفی}}}$ به دست می آید و برای محاسبه مفید P از رابطه $P = \frac{W}{t}$ استفاده می کنیم توجه می کنید که کار پمپ را نیز از قضیه کار و انرژی جنبشی باید حساب کنیم.

$$W_{\text{پمپ}} + W_{\text{mg}} = \frac{1}{2}mv^2 \Rightarrow W_{\text{پمپ}} = \frac{1}{2} \times 100 \times 2^2 - (-100 \times 10 \times 20) \Rightarrow W_{\text{پمپ}} = 20200 \text{ J}$$

$$Ra = \frac{W_{\text{پمپ}}}{Pt} \Rightarrow \frac{80}{100} = \frac{20200}{P \times 100} \Rightarrow P = 252.5 \text{ W}$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل سوم - کار و انرژی) (متوسط)

۱۰- گزینه «۱» - از رابطه انبساط سطحی می توان نوشت:

$$\Delta A = A_1 \alpha \Delta \theta \Rightarrow \frac{\Delta A}{A_1} \times 100 = \alpha \Delta \theta \times 100$$

$$\text{درصد تغییر مساحت} = 2 \times 2 \times 10^{-5} \times 100 \times 100 = 0.4\%$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل چهارم - گرما) (متوسط)

۱۱- گزینه «۱» - با استفاده از رابطه دمای تعادل یعنی $Q_1 + Q_2 + Q_3 = 0$ می توان دمای تعادل را حساب کرد:

$$10^\circ\text{C} \xrightarrow{Q_1} \theta^\circ\text{C} \text{ آب}, 60^\circ\text{C} \xrightarrow{Q_2} \theta^\circ\text{C} \text{ فلز}, 30^\circ\text{C} \xrightarrow{Q_3} \theta^\circ\text{C} \text{ ظرف}$$

$$m_1 c_1 (\Delta \theta_1) + m_2 c_2 (\Delta \theta_2) + m_3 c_3 (\Delta \theta_3) = 0$$

آب فلز ظرف

$$0.750 \times 4200 \times (\theta - 10) + 1 \times 1050 (\theta - 60) + 2100 \times (\theta - 30) = 0 \Rightarrow \theta = 25^\circ\text{C}$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل چهارم - گرما) (متوسط)

۱۲- گزینه «۲» - ابتدا گرمایی که دمای یخ 10°C را به یخ 0°C می رساند حساب می کنیم.

$$Q = mc\Delta\theta = 0.1 \times 2100 \times 10 = 2100 \text{ kJ}$$

اکنون مقدار گرمایی که همه یخ را ذوب می کند حساب می کنیم.

$$Q_f = mL_f$$

$$Q_f = 0.1 \times 336 = 33.6 \text{ kJ}$$

چون گرمای داده شده ($Q = 32/34 \text{ kJ}$) کمتر از مجموع گرمای $Q_1 + Q_f$ است. پس مقداری یخ باقی می ماند و برای محاسبه جرم یخ باقی مانده داریم:

$$\text{جرم یخ ذوب شده} \quad Q_f = 32/34 - 2/1 = 30/24 \text{ J}$$

$$Q_f = mL_f \Rightarrow 30/24 = m \times 336 \Rightarrow m = 0.09 \text{ kg}$$

$$m = 90 \text{ g} \Rightarrow m' = 100 - 90 = 10 \text{ g}$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل چهارم - گرما) (دشوار)

۱۳- گزینه «۳» - در حالت جامد جسم به اندازه $Q = mc\Delta\theta$ گرما گرفته و چون $Q = Pt$ است داریم.

$$Pt = mc\Delta\theta \Rightarrow 200 \times 100 = m \times 2000 \times 100 \Rightarrow m = 0.1 \text{ kg}$$

در حالت ذوب می توان نوشت:

$$Q = mL_f \Rightarrow 200 \times 100 = 0.1 \times L_f \Rightarrow L_f = 2 \times 10^5 \frac{\text{J}}{\text{kg}}$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل چهارم - گرما) (متوسط)

۱۴- گزینه «۲» - از رابطه گازها در دمای ثابت داریم:

$$P_1 V_1 = P_2 V_2$$

$$P_1 = P_0, P_2 = P_0 + \frac{mg}{A}$$

$$10^5 \times 20 \times A = (10^5 + \frac{15 \times 10}{10 \times 10^{-4}}) h A \Rightarrow h = 8 \text{ cm}$$

پس می توان نوشت:

$$\Delta h = 20 - 8 = 12 \text{ cm}$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل چهارم - گرما) (متوسط)

۱۵- گزینه «۴» - فرایندهای ab و bc گرماگیر هستند و داریم:

$$\Delta U = W + Q \xrightarrow{W_{ab}=0, W_{bc}=-S_{bc}} \Delta U = -3 \times 20 \times 10^2 + 8000 \Rightarrow \Delta U = 2000 \text{ J}$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل پنجم - ترمودینامیک) (متوسط)

۱۶- گزینه «۲» - فرایند ab هم فشار و فرایند bc هم حجم است و می توان نوشت:

$$W_{ab} = -nR\Delta T, \Delta U_{abc} = -200 \text{ J}$$

$$\Delta U_{abc} = W_{abc} + Q_{abc} \Rightarrow 200 = -0.2 \times 8 \times 50 + Q_{abc} \Rightarrow Q_{abc} = 280 \text{ J}$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل پنجم - ترمودینامیک) (متوسط)

۱۷- گزینه «۳» - با توجه به رابطه $\frac{U_2}{U_1} = \frac{T_2}{T_1}$ می توان نوشت:

$$\frac{U_2}{U_1} = \frac{127 + 273}{-13 + 273} = \frac{400}{260} = \frac{20}{13}$$

(افاضل) (پایه دهم - فصل پنجم - ترمودینامیک) (آسان)

۱۸- گزینه «۴» -

$$F = k \frac{q_1 q_2}{r^2} \Rightarrow \frac{F'}{F} = \frac{|q_1' q_2'|}{|q_1 q_2|} \times \left(\frac{r}{r'}\right)^2 \Rightarrow \frac{F'}{F} = \frac{\frac{1}{2} \times \frac{3}{2} q_1}{1 q_1 \times q_1} \times \left(\frac{30}{10}\right)^2 \Rightarrow \frac{F'}{F} = \frac{27}{8}$$

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل اول - الکتریسیته ساکن) (متوسط)

۱۹- گزینه «۳» - اندازه و جهت هر یک از نیروهای وارد بر بار q را حساب می کنیم.

$$F_1 = 9 \times 10^9 \times \frac{2 \times 1 \times 10^{-12}}{(0.3)^2} = 0.2 \text{ N} \quad \vec{F}_1 = 0.2 \vec{i} \text{ N}$$

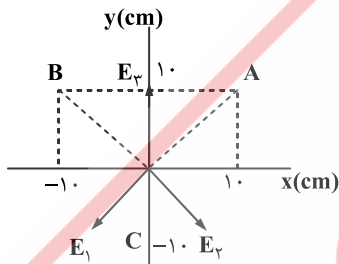
$$F_2 = 9 \times \frac{4 \times 1}{400} = 0.09 \text{ N} \Rightarrow \vec{F}_2 = 0.09 \vec{i} \text{ N} \quad F_3 = 9 \times \frac{1 \times 1}{100} = 0.09 \text{ N} \Rightarrow \vec{F}_3 = -0.09 \vec{i}$$

برایند نیروهای وارد بر بار q را حساب می کنیم:

$$\vec{F} = 0.2 \vec{i} + 0.09 \vec{i} - 0.09 \vec{i} = 0.2 \vec{i} \text{ N}$$

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل اول - الکتریسیته ساکن) (متوسط)

۲۰- گزینه «۱» - میدان الکتریکی هر یک از بارها را در مبداء مکان حساب می کنیم:

$$E_1 = E_2 = 9 \times 10^9 \times \frac{2 \times 10^{-6}}{(1 \cdot \sqrt{2} \times 10^{-2})^2} = 9 \times 10^{16} \frac{\text{N}}{\text{C}} \Rightarrow E_{1,2} = \sqrt{2} E_1 = 9\sqrt{2} \times 10^{16}$$

$$E_3 = 9 \times 10^9 \times \frac{1 \times 10^{-6}}{10^{-2}} = 9 \times 10^6 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

با توجه به شکل میدان خالص را به دست می آوریم:

$$E_{\text{net}} = \sqrt{2} E_1 - E_3 = 9 \times 10^6 (\sqrt{2} - 1) \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل اول - الکتریسیته ساکن) (متوسط)

۲۱- گزینه «۳» - چون تندی بار ثابت است کار ما برابر تغییر انرژی پتانسیل بار است.

$$W_{\text{L}} + W_{\text{E}} = \Delta K \xrightarrow{W_{\text{E}} = -\Delta U} W_{\text{L}} = \Delta U$$

$$\Delta U = q\Delta V \Rightarrow \Delta U = -2 \times 10^{-2} \times (20 - (-20)) \Rightarrow \Delta U = -8 \times 10^{-2} \Rightarrow W_{\text{L}} = -8 \times 10^{-2} \text{ J}$$

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل اول - الکتریسیته ساکن) (متوسط)

۲۲- گزینه «۲» -

$$Q = CV = \epsilon_0 \frac{A}{d} \times V \Rightarrow Q = 10^{11} \times \frac{10 \times 10^{-4}}{2 \times 10^{-2}} \times 10^3$$

$$Q = 5 \times 10^{-9} \text{ C} \Rightarrow Q = 5 \times 10^{-9} \times 10^3 = 5 \times 10^{-6} \text{ mC}$$

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل اول - الکتریسیته ساکن) (متوسط)

۲۳- گزینه «۴» - آمپرسنج باتری را اتصال کوتاه کرده است.

$$I = \frac{\epsilon}{r} = \frac{12}{2} = 6 \text{ A}$$

$$V_{\text{باتری}} = 12 - 6 \times 2 = 0$$

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل دوم - جریان الکتریکی) (متوسط)

۲۴- گزینه «۱» - ابتدا جریان مدار را حساب می‌کنیم.

$$I = \frac{20 - 15}{13 + 2} = \frac{1}{3} \text{ A}$$

$$V_A + 6 \times \frac{1}{3} + 15 + 1 \times \frac{1}{3} = 0 \Rightarrow V_A = \frac{-52}{3} \text{ V}$$

اکنون از نقطه A از مسیر پایین به زمین می‌رویم.

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل دوم - جریان الکتریکی) (متوسط)

۲۵- گزینه «۲» - با توجه به رابطه $P = \frac{\varepsilon^2 R_{eq}}{(R_{eq} + r)^2}$ و اینکه اگر $R_{eq} = r$ باشد توان خروجی بیشینه است می‌توان دریافت:

$$R = 0 \Rightarrow R_{eq} = 0$$

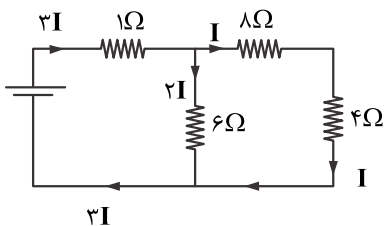
$$R \rightarrow \infty \Rightarrow R_{eq} = 2 \Omega$$

پس با افزایش مقاومت R مقاومت معادل از صفر به ۲Ω نزدیک می‌شود پس می‌توان گفت توان خروجی مولد نیز به ماکزیمم نزدیک می‌شود.

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل دوم - جریان الکتریکی) (متوسط)

۲۶- گزینه «۴» - جریان گذرنده از اهمی ۴ را I در نظر می‌گیریم. چون ۶ اهم نصف ۱۲ + ۴ اهم است. جریان آن ۲I می‌شود. پس جریان ۱ اهمی

برابر ۲I می‌شود. با توجه به رابطه $P = RI^2$ می‌توان دریافت توان مصرفی $P_6 = 6 \times 4I^2$ بیشتر از بقیه مقاومت‌هاست. چون جریان ۶Ω برابر ۱A است پس $2I = 1A$ می‌باشد.

$$I = \frac{1}{2} \text{ A}$$

$$8 + 4 = 12, \frac{12 \times 6}{12 + 6} = 4 \Omega$$

$$R_{eq} = 4 + 1 = 5 \Omega$$

اکنون مقاومت معادل مدار را در نظر می‌گیریم.

توان خروجی مولد را حساب می‌کنیم.

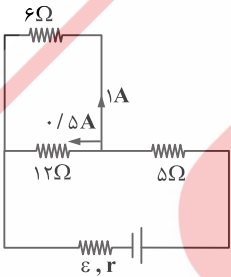
$$P = R_{eq} I_{JL}^2 \xrightarrow{I_{JL} = 3 \times \frac{1}{2}} P = 5 \times \frac{9}{4} = \frac{45}{4} \text{ W}$$

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل دوم - جریان الکتریکی) (دشوار)

۲۷- گزینه «۳» - مقاومت یک اهمی با ولت‌سنج متوالی است و می‌توان آن را صفر در نظر گرفت پس ولت‌سنج ولتاژ ۵ اهمی را نشان می‌دهد. چون

جریان مقاومت معادل ۲ و ۴ یعنی ۶ اهمی ۱A است می‌توان دریافت جریان مقاومت ۱۲ اهمی (که موازی ۶ اهمی است) ۰/۵ آمپر می‌باشد. پس

جریان کل مدار که از ۵ اهمی هم عبور می‌کند برابر $1 + 0.5 = 1.5 \text{ A}$ است. و ولت‌سنج مقدار $V = 5 \times 1.5 = 7.5 \text{ V}$ را نشان می‌دهد.

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل دوم - جریان الکتریسته) (متوسط)

۲۸- گزینه «۱» - از رابطه توان استفاده می‌کنیم و جریان ۵ اهمی را حساب می‌کنیم:

$$20 = 5I^2 \Rightarrow I = 2 \text{ A}$$

چون ۲۰ اهمی موازی با ۵ اهمی و ۴ برابر آن است جریان ۲۰ اهمی $\frac{1}{4}$ برابر ۲A است.

$$I_{3\Omega} = 0.5 \text{ A}$$

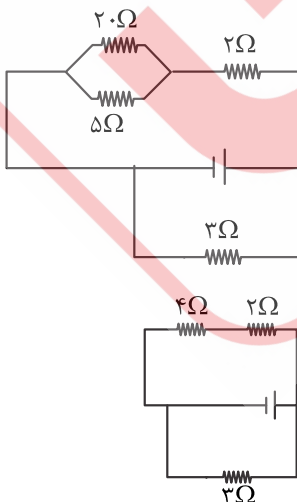
می‌توان نتیجه گرفت جریان ۲ اهمی نیز برابر $2 + 0.5 = 2.5 \text{ A}$ است. و می‌توان نوشت:

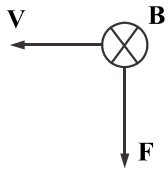
$$R_{2,4} = 6 \Omega \Rightarrow V_{2,4} = 6 \times 2.5 = 15 \text{ V}$$

پس ولتاژ ۳ اهمی نیز برابر ۱۵ ولت است. اکنون انرژی مصرفی این مقاومت را حساب می‌کنیم:

$$W = Pt = \frac{15^2}{3} \times 60 \Rightarrow W = 4500 \text{ J}$$

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل دوم - جریان الکتریسته) (دشوار)

۲۹- گزینه «۲» - با استفاده از قاعده دست راست می توان دریافت جهت نیروی F به طرف پایین است و داریم:

$$F = qVB \sin \theta$$

$$F = 10 \times 10^{-3} \times 10^2 \times 10^{-4} \times 1 \Rightarrow F = 10^{-2} \text{ N}$$

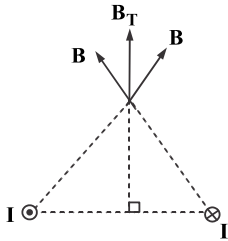
(افاضل) (پایه یازدهم - فصل سوم - مغناطیس) (آسان)

۳۰- گزینه «۱» - در این حالت می دانیم رابطه $E = VB$ برقرار است.

$$E = \frac{\Delta V}{d} \Rightarrow \frac{20}{0.1} = 10^2 \times B \Rightarrow B = 2 \text{ T}$$

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل سوم - مغناطیس) (متوسط)

۳۱- گزینه «۳» - مطابق شکل و با توجه به قاعده دست راست می توان دریافت جهت میدان مغناطیسی خالص رو به بالا است.

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل سوم - مغناطیس) (آسان)

۳۲- گزینه «۴» - جریان گذرنده از سیملوله برابر است با:

$$I = \frac{V}{R} = \frac{10}{0.5} = 20 \text{ A}$$

میدان مغناطیسی سیملوله برابر است با:

$$B = \mu_0 \frac{N}{\ell} I \Rightarrow B = 4\pi \times 10^{-7} \times \frac{100}{0.1} \times 20 \Rightarrow B = 8\pi \times 10^{-3} \text{ T}$$

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل سوم - مغناطیس) (آسان)

۳۳- گزینه «۱» -

$$\bar{\epsilon} = -N \frac{\Delta \phi}{\Delta t} \xrightarrow{\cos \theta = 1} \bar{\epsilon} = -\frac{A \cos \theta \Delta B}{\Delta t} \Rightarrow \bar{\epsilon} = -\frac{20 \times 10^{-4} \times (-1/\delta \bar{i} - 0/\delta \bar{i})}{0.2} \Rightarrow \bar{\epsilon} = 0.2 \text{ V}$$

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل چهارم - القای الکترومغناطیسی) (متوسط)

۳۴- گزینه «۴» - با استفاده از قاعده لنز ابتدا جریان القایی در جهت (۱) و سپس در جهت (۲) است.

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل چهارم - القای الکترومغناطیسی) (آسان)

$$3T = 2/4 \text{ s} \Rightarrow T = 0.15 \text{ s}$$

۳۵- گزینه «۲» - با توجه به اینکه $\frac{3T}{4} = 0.6 \text{ s}$ است داریم:

$$I = I_m \sin \frac{2\pi}{T} t \Rightarrow I = 10 \sin \frac{2\pi}{0.15} t \Rightarrow I = 10 \sin 2/15 \pi t$$

اکنون معادله جریان را می نویسیم:

$$I = 10 \sin \frac{2/15 \pi}{10} = 10 \sin \frac{\pi}{4} \Rightarrow I = 10 \times \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow I = 5\sqrt{2}$$

اندازه جریان را در لحظه $t = \frac{1}{10} \text{ s}$ حساب می کنیم:

(افاضل) (پایه یازدهم - فصل چهارم - القای الکترومغناطیسی) (متوسط)